

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., a soudkyň Mgr. Jany Volkové a Mgr. Barbory Berkové ve věci

žalobce: Š. Č., narozený dne X
t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov
P. O. Box 1, 789 53 Mírov
zastoupený advokátem Mgr. et Mgr. Martinem Čankem
sídlem Nádražní 381/9, 789 85 Mohelnice

proti
žalované: Vězeňská služba České republiky
sídlem P. O. Box 1, 789 53 Mírov

o žalobě proti rozhodnutí vrchního komisaře žalované ze dne 19. 11. 2019,

takto:

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci dne 12. 12. 2019 domáhal zrušení rozhodnutí vrchního komisaře žalované (bez uvedení čísla jednacího) ze dne 19. 11. 2019 (dále jen „rozhodnutí o stížnosti“), kterým byla zamítnuta stížnost žalobce proti rozhodnutí Mgr. M. S., speciálního pedagoga, ze dne 13. 11. 2019, Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

č. j. VS 212561/ČJ-2019-803632-KT (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“), o uložení kázeňského trestu umístění do uzavřeného oddílu na dobu 7 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení, podle § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „zákon o výkonu trestu“), a to za porušení § 28 odst. 3 zákona o výkonu trestu, kterého se měl žalobce dopustit přechováváním předmětů, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob.

B. Žaloba

2. Žalobce v žalobě namítal, že během pobytu ve věznici byl hospitalizován v nemocničním zařízení v Brně, kam mu byl dne 9. 8. 2019 doručen nárokový balíček. Z tohoto balíčku byly žalobci vydány pouze cukrovinky. Zbytek věcí žalobce obdržel až poté, co byl převezen zpět do věznice Mírov, kde mu dne 30. 8. 2019 jeden z dozorců všechny věci z nárokového balíčku, včetně deodorantu ve formě spreje v tlakové nádobě TODAY men – dark Intense a deodorantu ve skle zn. NIVEA men Cool Kick, po kontrole vydal. Jelikož si následně žalobce uvědomil, že deodoranty v tlakové láhvi a ve skle jsou ve vězení zakázané, obrátil se dne 3. 9. 2019 na zaměstnance Generální inspekce bezpečnostních sborů s tím, že má v držbě předměty, které jsou způsobilé ohrozit bezpečnost lidí, a proto by je rád vydal. Vzhledem k tomu, že je však nebylo komu předat, nechal si je u sebe. Dne 5. 9. 2019 byla v cele provedena účelová kontrola, při níž došlo k odebrání dvou výše uvedených deodorantů, na základě čehož byl žalobci uložen kázeňský trest.
3. Žalobce dále namítal, že správní orgány neprokázaly bez pochyby spáchání kázeňského přestupku a zavinění. Předmětné deodoranty měl v době kontroly u sebe, ale obdržel je v nárokovém balíčku, který podléhá kontrole zaměstnanců Vězeňské služby. Pokud se v balíčku nacházely věci, které odsouzený není oprávněn mít ve výkonu trestu u sebe, neměli zaměstnanci tyto předměty podle § 24 odst. 2 zákona o výkonu trestu odsouzenému předat. Pokud tak učinili, jednalo se o pochybení z jejich strany, za které nemůže být sankcionován žalobce. Žalobce na skutečnost, že má nepovolené věci u sebe, upozornil Generální inspekci bezpečnostních sborů ihned poté, co si pochybení uvědomil; jeho cílem nebylo ohrozit zaměstnance věznice ani ostatní spoluodsouzené, ale naopak je ochránit. Ke spáchání kázeňského přestupku tak nedošlo zaviněným jednáním žalobce, nýbrž zaviněným jednáním zaměstnanců Vězeňské služby Brno.
4. Žalobce dále uvedl, že se ke spáchání kázeňského přestupku nedoznal, jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, nýbrž jen uvedl, že předmětné věci jsou v jeho vlastnictví a že je obdržel z nárokového balíčku. Žalobce nesouhlasil dále s tím, že se správní orgány nezabývaly způsobem, jakým se předmětné věci dostaly do držení žalobce.

C. Vyjádření žalované a replika žalobce

5. Žalovaná ve vyjádření k žalobě ze dne 6. 4. 2020 uvedla, že jak z odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí plyne, spáchání kázeňského přestupku bylo řádně prokázáno. Žalobce, který se obrátil na Generální inspekci bezpečnostních sborů s tím, že může vyrobit bombu a ohrozit tak zaměstnance a ostatní spoluvězně, věděl, že vlastní a přechovává nebezpečné předměty, které nepředal vychovatelům. Ve stížnosti proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně neuvedl žádné nové okolnosti ani důkazy, které by vinu za spáchaný kázeňský přestupek vyvracely nebo zmírnilly. Z uvedených důvodů žalovaná navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.

6. Na vyjádření žalované k žalobě reagoval žalobce replikou ze dne 21. 5. 2020, ve které uvedl, že jestliže oprávněnost uložení kázeňského trestu odůvodňuje žalovaná tím, že pokud byla u žalobce nalezena tlaková nádoba, tedy předmět, který není oprávněn v cele držet, znamenalo by to, že kázeňský delikt je postaven na objektivní odpovědnosti bez nutnosti prokazovat zavinění. Tento delikt je však založen na odpovědnosti subjektivní. Zaviněním žalobce se však žalovaná nijak nezabývala, ačkoliv se jednalo o obligatorní část skutkové podstaty kázeňského deliktu. Žalovaná se nevyjádřila ani k okolnostem, které předcházely zjištění, že se tlaková nádoba nacházela u žalobce. Žalovaná až v rozhodnutí o stížnosti uvedla, že se nepodařilo prokázat, jak se nádoba do dispozice žalobce dostala, neboť nebylo prokázáno, pochybením jaké věznice přeprava závadného předmětu byla. Skutečnost, že tento předmět nebyl zařazen do skladu a byl žalobci předán, žalobce vnímá jako provokaci ke spáchání kázeňského přestupku.

D. Obsah správního spisu

7. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující, pro rozhodnutí věci relevantní skutečnosti.
8. Podle záznamu o kázeňském přestupku ze dne 5. 9. 2019 byla téhož dne na oddílu 5D – OZSTZ provedena mimořádná dílčí prohlídka cely č. 6, při které byly v 12:45 hodin v osobní skřínce odsouzeného Š. Č. nalezeny nepovolené předměty, a to tlaková nádoba TODAY men – Dark Intense a skleněná nádoba NIVEA men Cool Kick. Záznam podepsal inspektor eskortní směny prap. J. P., jako svědek inspektor prap. P. H. a žalobce. Ten v záznamu uvedl, že „*to dostal v nárokovém balíku*“, deodoranty obdržel opakovaně od Věznice Mírov, ačkoliv oddělení prevencí vědělo, že mu je nesmí ponechat.
9. Ve spise je dále úřední záznam o podání vysvětlení ze dne 5. 11. 2019, ve kterém přítomný vychovatel inspektor prap. P. H. mimo jiné vypověděl, že dne 5. 9. 2019 asi v 12:45 hodin byly u žalobce nalezeny nepovolené předměty, které mu byly odňaty. K jejich vlastnictví se žalobce přiznal.
10. Dne 13. 11. 2019 vydal speciální pedagog rozhodnutí správního orgánu I. stupně, kterým žalobci uložil kázeňský trest. Z rozhodnutí vyplývá, že zjištěný skutkový stav byl prokázán záznamem o kázeňském přestupku, úředním záznamem o podání vysvětlení inspektora prap. P. H. a doličnými předměty.
11. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce dne 14. 11. 2019 stížnost, kterou odůvodnil tím, že deodoranty mu byly opakovaně vydány pracovníky žalované, a proto neshledal chybu na své straně.
12. Napadeným rozhodnutím o stížnosti žalovaná stížnost žalobce jako nedůvodnou zamítla, neboť spáchání kázeňského přestupku bylo prokázáno a uložený kázeňský trest byl úměrný závažnosti spáchaného přestupku a v souladu s účelem výkonu trestu. Žalovaná v něm konstatovala, že žalobce ve stížnosti neuvedl žádné nové okolnosti a důkazy, které by jeho vinu za spáchaný přestupek vyvracely či zmírnily. Jako podstatné zdůraznila, že nepovolené předměty byly nalezeny v osobní skřínce žalobce, který se doznal, že tyto věci byly v jeho držení a že byl jejich vlastníkem. Před prohlídkou navíc zaslal podání na Generální inspekci bezpečnostních sborů, že v podmínkách výkonu trestu Věznice Mírov může vyrobit bombu a že přechovávané věci vydá přímo tomuto orgánu, ačkoliv danou skutečnost mohl neprodleně oznámit žalované. Je nezpochybnitelné, že žalobce věděl, že má v držení zakázané věci, které přechovával a včas nereagoval.

E. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud ověřil, že žalobu podala osoba k tomu oprávněná, po vyčerpání řádných opravných prostředků a žaloba splňuje všechny formální náležitosti. Žalobce podal žalobu ve lhůtě dle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Je tedy věcně projednatelná.
14. Krajský soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl bez nařízeného jednání.
15. V posuzované věci žalobce v žalobě jako napadené rozhodnutí nesprávně označil rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Dle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 – 56 (publ. pod č. 534/2005 Sb. NSS), platí, že *„jestliže žalobce označí v žalobě jako žalovaného správní orgán I. stupně, ale z obsahu žaloby je zřejmé, že brojí i proti rozhodnutí správního orgánu II. stupně, nejedná se o neodstranitelnou vadu, jež by měla vést k odmítnutí návrhu (§ 37 odst. 5 s. ř. s.). Pokud tedy žalobce podal žalobu „až po té, co [mu] bylo doručeno rozhodnutí odvolacího orgánu, a pouze by nesprávně označil jakožto žalovaného správní orgán prvního stupně a jako žalobou napadené rozhodnutí právě rozhodnutí vydané v prvním stupni, byl by krajský soud povinen o takovém návrhu rozhodnout meritorně s tím, že by v souladu s § 69 s. ř. s. jednal jako s žalovaným právě s odvolacím orgánem [...] a přezkoumával by tudíž v první řadě odvolací rozhodnutí, které tvoří s rozhodnutím vydaným v prvním stupni jeden celek“.* Z uvedených důvodů proto krajský soud za napadené rozhodnutí považoval rozhodnutí o stížnosti.
16. Krajský soud se dále zabýval tím, zda je v případě přezkumu rozhodnutí o stížnosti dána pravomoc soudů rozhodujících ve správním soudnictví. Zjistil, že dle nálezu Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 32/08, podléhá rozhodnutí o stížnosti soudnímu přezkumu, neboť se týká základních práv a svobod jeho adresáta. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2012, č. j. 8 As 48/2012-50, je při rozhodování o žalobách proti rozhodnutím Vězeňské služby dána pravomoc soudů ve správním soudnictví (§ 4 s. ř. s.). Krajský soud proto přistoupil k věcnému přezkumu napadeného rozhodnutí.
17. Žalobce v žalobě namítal, že správní orgány neprokázaly spáchání kázeňského přestupku, kterého se měl žalobce dopustit tím, že porušil § 28 odst. 3 zákona o výkonu trestu, protože na cele přechovával předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob, a dále že neprokázaly zavinění žalobce.
18. Ustanovení § 46 odst. 1 zákona o výkonu trestu stanoví, že *kázeňským přestupkem je zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu.*
19. Podle § 47 odst. 1 zákona o výkonu trestu *kázeňský trest lze uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného.*
20. Podle § 28 odst. 2 písm. j) zákona o výkonu trestu je odsouzený povinen *odevzdat do úschovy věznice věci, jejichž držení s ohledem na jejich cenu, množství nebo způsob používání je zakázáno nebo je v rozporu s účelem výkonu trestu.* Podle § 28 odst. 3 písm. b) tohoto zákona je odsouzeným *zakázáno vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky, vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení*

bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví.

21. K pravidlům držení různých předmětů odsouzenými se vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 5. 12. 2014, č. j. 2 As 101/2014 – 26, ve kterém konstatoval, že „je evidentní, že zákonem stanovená přísná pravidla, co se držení různých předmětů odsouzenými týče, mají sloužit hlavně k udržování bezpečnosti osob a majetku ve věznicích. Kázeňským přestupkem tak je již samotné přechovávání „zakázaného“ předmětu bez ohledu na to, jestli jím byl způsoben nějaký následek. Jedná se tak o kázeňské přestupky, kdy předpokladem jejich spáchání není reálná změna (porucha) objektu kázeňského přestupku (bezpečnost, zdraví, pořádek), nýbrž postačuje možnost jeho ohrožení. Jak je výslovně uvedeno též v § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu, zakázáno je vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví“. V posuzované věci dle záznamu ze dne 5. 9. 2019 byly téhož dne v 12:45 hodin při kontrole cely v osobní skřínce žalobce nalezeny nepovolené předměty, a to tlaková nádoba TODAY men – Dark Intense a skleněná nádoba NIVEA men Cool Kick. Žalobce v průběhu řízení nerozporoval, že u sebe přechovával zakázané předměty a že je měl v průběhu kontroly cely ve své skřínce. O skutkovém stavu tak nejsou v posuzované věci žádné pochybnosti.
22. Krajský soud proto dále zkoumal, zda správní orgány řádně prokázaly zaviněné jednání žalobce. Ten v žalobě namítal, že zakázané předměty mu byly předány prostřednictvím zaměstnanců žalované, čímž došlo na její straně k pochybení, za které žalobce nemůže být sankcionován. S těmito závěry se krajský soud neztotožnil, protože pochybení zaměstnanců žalované nemělo na naplnění subjektivní stránky přestupku v této věci vliv.
23. Jak bylo uvedeno shora, správní orgány prokázaly, že žalobce držel zakázané předměty. Žalovaná v rozhodnutí o stížnosti připustila, že „bylo konstatováno pochybení v nesprávném postupu (výdej zakázaných věcí) spadajících na vrub VS ČR“. Následně vysvětlila, že žalobce jako osoba znalá vězeňského prostředí musela vědět, jak postupovat v případě, že obdržel zakázané předměty. Žalobce použil vlastní způsob komunikace a držení zakázaných předmětů oznámil písemně, ačkoliv mohl použít efektivnější způsob, tedy oznámit danou skutečnost přímo ve věznici. Žalobce tak po určitý čas zakázané předměty přechovával a včas řádně nereagoval, např. nepředal předměty vychovateli či službu konajícím příslušníkům Vězeňské služby. Z uvedeného dle krajského soudu plyne, že se žalovaná zaviněním žalobce zabývala, vysvětlila, na základě jakých úvah dospěl k závěru, že byla naplněna subjektivní stránka přestupku. Krajský soud se s úvahami žalované ztotožňuje a dodává, že podle § 8 odst. 2 písm. b) řádu výkonu trestu platí, že během pobytu v nástupním oddělení, jehož délka se určuje individuálně a zpravidla nepřevyší dva týdny, se odsouzený podrobně seznamuje s obsahem zákona, této vyhlášky, vnitřního řádu a s prostředím, ve kterém bude trest vykonávat. V posuzované věci žalobce věděl, že přechovává zakázané předměty, které není oprávněn mít podle právních předpisů u sebe, což vyplývá z dopisu, který zaslal Generální inspekci bezpečnostních sborů. Přestože si byl jednání v rozporu s právními předpisy vědom, neodevzdal zakázané předměty po tomto zjištění okamžitě zaměstnanci věznice v souladu s § 28 odst. 2 zákona o výkonu trestu, ale zaslal tuto informaci Generální inspekci bezpečnostních sborů, stanovil si podmínky, za kterých předměty odevzdá, a zakázané předměty ponechal u sebe.
24. Lze tak uzavřít, že žalobce v žádné fázi řízení, jakožto ani v podané žalobě, nejenže nezpochybňoval, že mezi jeho osobními věcmi byly sporné předměty, ale k jejich držení se

i sám doznal. Jak již bylo objasněno, tyto předměty patří do skupiny předmětů, které nesmí mít odsouzení u sebe. Žalobce byl podle § 8 odst. 2 písm. b) řádu výkonu trestu obeznámen s povinnostmi ve výkonu trestu a i s tím, které věci si může u sebe ponechat dle § 4 řádu výkonu trestu, o držení těchto předmětů sám učinil oznámení Generální inspekci bezpečnostních sborů. Přestože si byl žalobce vědom, že drží zakázané předměty, oznámil tuto skutečnost pouze písemně Generální inspekci bezpečnostních sborů, následně zakázané předměty ponechal u sebe a nepředal je zaměstnancům věznice. Žalobce věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem; subjektivní stránka přestupku tak byla náležitě prokázána. Na této skutečnosti nemůže nic změnit ani to, že byly předměty žalobci vydány na základě pochybení blíže nezjištěných zaměstnanců Vězeňské služby. Žalovaná o naplnění subjektivní stránky přestupku uvážila a popsala ji v rozhodnutí o stížnosti, krajský soud se s jejím posouzením ztotožnil. Z uvedených důvodů proto považuje krajský soud námitky žalobce za nedůvodné.

F. Závěr a náklady řízení

25. Jelikož neshledal krajský soud žalobní body důvodnými, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
26. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšné žalované nevznikly dle obsahu spisu v řízení před soudem žádné náklady jdoucí nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Olomouc 25. června 2020

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

JUDr. Zuzana Šnejdrlová, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu